

Monipaikkaisen asumisen toimijälähtöiset kestävyysratkaisut (MATKA) 5/2025–2/2027

Tavoite	Tuotetaan paikallisia ratkaisuja monipaikkaisuuden ilmastomuutosta kiihdyttäviin kestävyyshaasteisiin sekä pilotoidaan uusia organisointitapoja tähän liittyen
Toteuttajat	Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti (pää toteuttaja), LUT-yliopisto ja Aalto-yliopisto
Pilottikunnat	Kangasniemi, Puumala, Mäntyharju & Mikkeli: monipaikkaiset asukkaat ja kuntien edustajat

Mitä hanke tarjoaa pilottikunnille?

1. Verkossa järjestettävä digitaalinen monipaikkaisuuspaneeli (n. 4 x hankkeen aikana)

- Kutsutaan alustajiksi kestävyiden ja ilmastomuutoksen asiantuntijoita, joiden teemat käsittelevät mm. monipaikkaisen asumisen ilmastovaikutuksia ja vaikutuksia vesistöihin sekä energiamurroksen suhdetta monipaikkaiseen asumiseen.
- Etsitään ratkaisuja monipaikkaisen asumisen ilmastohaasteisiin yhteisellä dialogilla hyödyntäen vapaa-ajanasukkaiden ja kuntien edustajien asiantuntijuutta.

2. Living Lab -tilaisuudet (2 x/pilottikunta hankkeen aikana)

- Kaikille avoimiin pilottikunnissa järjestettäviin tilaisuuksiin kutsutaan kuntien viranhaltijoita ja päättäjiä, monipaikkaisia ja paikallisia asukkaita sekä yrittäjiä, jotka etsivät ratkaisuja paikallisiin kestävyyskysymyksiin.
- Nostetaan esille arjessa jo kehitettyjä ilmastotekoja ja ideoita monipaikkaisuuteen liittyen.

3. Vesiensuojelua kansalaistieteellä

- Vapaa-ajanasukkaita osallistetaan järvivesinäytteiden ottoon alueilla, joilla ravinnekuormitus liittyy vapaa-ajan asumiseen.
- Tulokset tukevat tietoisuuden lisäämistä sekä kestävämpien valintojen tekemistä.
- Tietoa mikromuovilähteistä kerätään mökkiympäristöissä kyselylomakkeen avulla.

Hyödyt kunnille

- Tuetaan kuntien ilmasto-ohjelmien tavoitteiden saavuttamista, vapaa-ajanasukkaiden aktivointia ja kuntien ympäristöviestintää.
- Saadaan konkreettisia työkaluja ja ajankohtaista havaintotietoa, joiden pohjalta on mahdollista kehittää omia vesiensuojelun ja kiertotalouden käytäntöjä.
- Toteutetaan yleistajuinen julkaisu ”Paikallislähtöisiä ilmastoratkaisuja monipaikkaisuuteen”, joka kokoaa esiin nousseet ideat, havainnot ja suositukset kaikkien hyödynnettäväksi.

Hankkeen nettisivulle kootaan monipaikkaisuuspaneelien ja työpajojen tulokset:

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/monipaikkaisen-asumisen-toimijalahtoiset-kestavyysratkaisut-matka>

Mitä pilottikunnilta odotetaan?

1. Yhteistyö ja järjestelyt

- Osallistuminen Living Lab -tilaisuuksien ja monipaikkaisuuspaneelien järjestämiseen
- Tilojen tarjoaminen ja teeman valinta yhteistyössä järjestäjän kanssa
- Paikallisten kohderyhmien (asukkaat, yrittäjät, henkilöstö, päättäjät) aktivointi mukaan tilaisuuksiin kuntien omien väylien kautta
- Kunnan viranhaltijoita toivotaan alustajiksi tilaisuuksiin
- Osallistuminen keskustelijoina mukaan verkossa järjestettäviin monipaikkaisuuspaneelisiin (noin 2x vuodessa)

2. Viestintä

- Hankkeen tilaisuuksista ja tuloksista kertominen viranhaltijoille ja asukkaille sekä monipaikkaisille asukkaille kunnan kanavissa

3. Sisällöllinen tuki

- Ehdotuksia vesinäytteidenottoon sopivista järvistä ja sopivien yhteyshenkilöiden nimeäminen
- Tieto paikallisista tapahtumista (esim. kyläillat, mökkiläistapaamiset, yhteisöillat), joissa hanketta voitaisiin esitellä ja viedä eteenpäin

4. Osallistuminen hankkeen ohjausryhmään

- Yksi kuntaa edustava jäsen ja varajäsen kustakin kunnasta
- Yksi vapaa-ajanasukas kustakin kunnasta

Tervetuloa mukaan!

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti	LUT-yliopisto	Aalto-yliopisto
Manu Rantanen manu.rantanen@helsinki.fi +358 44 525 5890	Sanna Hokkanen sanna.hokkanen@lut.fi +358 50 478 1028	Joan Lofgren joan.lofgren@aalto.fi +358 50 349 5196
Annamari Kiviaho annamari.e.kiviaho@helsinki.fi +358 44 237 8410	Mirka Viitala mirka.viitala@lut.fi	

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

HELSINGIN YLIOPISTO
RURALIA-INSTITUUTTI

Aalto-yliopisto

**LUT
University**